

ZÁPIS

z veřejného projednání (dále také „VP“) návrhu koncepce (dále i „koncepce“) a vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále i „vyhodnocení koncepce“) podle § 10f odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ke koncepci

„Regionální surovinová politika Karlovarského kraje“,

předkladatel: Karlovarský kraj, Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary,

konaného dne 22. 11. 2023, od 15:00 do 18:00 hodin v Zastupitelském sále Krajského úřadu Karlovarského kraje, Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Průběh posuzování před VP

Dosavadní průběh procesu je patrný z následujícího přehledu:

- Na přelomu let 2021/2022 zpracoval autorský tým Česká geologická služba a G E T s.r.o. koncept Regionální surovinové politiky Karlovarského kraje.
- Dne 30. 4. 2022 zpracoval RNDr. Jaroslav Růžička oznámení koncepce pro zjišťovací řízení.
- Dne 2. 11. 2022 bylo zahájeno zjišťovací řízení Krajským úřadem Karlovarského kraje.
- Dne 22. 12. 2022 bylo zjišťovací řízení ukončeno se závěrem, že koncepci je nutné dále posoudit (administrativní chyby v závěru zjišťovacího řízení byly Krajským úřadem Karlovarského kraje opraveny dne 24. 1. 2023).
- Dne 14. 9. 2023 předložil RNDr. Jaroslav Růžička Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.
- Dne 5. 10. 2023 bylo Krajským úřadem Karlovarského kraje Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví zveřejněno a rozesláno příslušným institucím k dalšímu zveřejnění a vyjádření.
- Dokumenty Návrh koncepce a Vyhodnocení koncepce byly řádně zveřejněny a veřejnost, územní samosprávné celky i orgány státní správy se mohly k procesu vyjadřovat.
- Dne 26. 10. 2023 Karlovarský kraj zveřejnil a rozeslal pozvánku na předmětné veřejné projednání.

2. Místo a čas VP

Veřejné projednání návrhu koncepce a vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví ve smyslu § 10f odst. 4 zákona se uskutečnilo dne 22. 11. 2023 od 15:00 do 18:00 hodin v Zastupitelském sále Krajského úřadu Karlovarského kraje, Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary.

3. Řízení VP

Veřejné projednání řídila jako předkladatelem pověřená osoba paní Mgr. Andrea Krýzlová, vedoucí oddělení vodního hospodářství a havárií na odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Karlovarského kraje.

4. Předmět VP

Předmětem VP byl návrh koncepce „Regionální surovinová politika Karlovarského kraje“ a „Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví“. S veškerými podklady se lze seznámit v Informačním systému SEA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_koncepce?lang=cs), pod kódem koncepce KVK015K.

5. Účastníci VP

Na VP zastupovali jednotlivé strany:

- Předkladatel – Karlovarský kraj:
 - Ing. Petr Kulhánek, hejtmán Karlovarského kraje (od 16 hod. omluven)
 - Ing. Karel Jakobec, 1. náměstek hejtmána Karlovarského kraje, uvolněný pro oblast životního prostředí
- Návrh koncepce – Česká geologická služba, státní příspěvková organizace:
 - Ing. Josef Godány
 - RNDr. Jaromír Starý, Ph.D.
- Vyhodnocení koncepce:
 - RNDr. Jaroslav Růžička
- Krajský úřad Karlovarského kraje:
 - Ing. Regina Martincová, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
 - Mgr. Andrea Krýzlová, vedoucí oddělení vodního hospodářství a havárií
 - Ing. Marie Benešová, úřednice oddělení vodního hospodářství a havárií
 - Ing. Vít Venhoda, vedoucí oddělení EVVO a energetiky
- Zástupci obcí a obecních úřadů (9 osob)
- Veřejnost (30 osob)

6. Program VP

- Úvod, cíl procesu SEA, rekapitulace procesu předmětné koncepce
- Vystoupení zástupců jednotlivých stran
- Diskuse
- Závěr

II. PRŮBĚH VEŘEJNÉHO PROJEDNÁNÍ

Veřejné projednání zahájila Mgr. Andrea Krýzlová, která byla pověřena předkladatelem koncepce, Karlovarským krajem, vést veřejné projednání a všechny přítomné upozornila, že z celého veřejného projednání je pořizován zvukový a kamerový záznam, a to za účelem zpracování zápisu z veřejného projednání a Stanoviska SEA.

Představila jednotlivé zástupce předkladatele koncepce, zástupce krajského úřadu, zástupce zpracovatele návrhu koncepce a zpracovatele vyhodnocení koncepce.

Paní Mgr. Andrea Krýzlová poděkovala všem zúčastněným za vyslechnutí úvodní části, a předala slovo zástupcům předkladatele, hejtmánovi Karlovarského kraje **Ing. Petru Kulhánkovi** a 1. náměstkovi **Ing. Karlu Jakobcovi**, kteří přivítali účastníky veřejného projednání. Hejtmán Karlovarského kraje sdělil, že je potěšen, že Karlovarský kraj je jedním

z krajů, které zpracovaly regionální surovinovou politiku, aniž by jim to ukládal zákon, a uvedl cíle předmětné koncepce. Ing. Jakobec vysvětlil, proč se Karlovarský kraj rozhodl zpracovat tuto koncepci a upozornil na to, že tento dokument nijak nenahrazuje žádný stupeň schvalování jednotlivých, v budoucnu možných navržených záměrů.

Mgr. Andrea Krýzlová poté představila účel předmětné koncepce, shrnula proces dosavadního průběhu posuzování koncepce a upozornila na skutečnost, že průběh veřejného projednání SEA je odlišný od průběhu veřejného projednání EIA, tudíž se neřídí § 17 zákona. Mgr. Krýzlová následně předala slovo zpracovatelům koncepce a vyhodnocení koncepce.

Ing. Josef Godány a RNDr. Jaromír Starý, Ph.D., spoluautoři a zpracovatelé návrhu koncepce, představili proces zpracování návrhu koncepce a také dokumenty, ze kterých návrh koncepce vychází, specifika Karlovarského kraje a jeho jedinečnost v oblasti surovinových zásob a obsah návrhu koncepce. Zdůraznili, že ochrana ložisek nerostných surovin je veřejným zájmem.

RNDr. Jaroslav Růžička, zpracovatel vyhodnocení koncepce, představil strukturu a části vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000. Uvedl, že vyhodnocení koncepce také posuzovalo jednotlivá navržená opatření v koncepci a představil jednotlivé části koncepce, u kterých došlo k názorovému nesouladu mezi zpracovatelem koncepce a zpracovatelem vyhodnocení koncepce a shrnul hlavní doporučení a opatření, která vyhodnocení koncepce navrhuje. Na závěr představil návrh souhlasného stanoviska Krajského úřadu Karlovarského kraje s podmínkami, které je také součástí vyhodnocení koncepce.

Mgr. Andrea Krýzlová poděkovala zástupcům jednotlivých stran za představení předmětných dokumentů. Dále od přítomných zjistila, že zástupci dotčených orgánů se veřejného projednání neúčastní, a na to zahájila diskusi se všemi zúčastněnými, tj. se zástupci samospráv, se zástupci obecních úřadů a s veřejností.

DISKUZE

Na vznesené dotazy bylo zástupci jednotlivých stran (zejména zástupci předkladatele, zástupci zpracovatelů návrhu koncepce a zpracovatelem vyhodnocení koncepce) obratem reagováno. Diskutovaná témata je možné rozdělit do několika oblastí, podle svého zaměření. Stručný zápis uvedené diskuse je uveden v následující části:

- Největší pozornost byla věnována problematice **těžbě kaolinu** a společnosti Sedlecký kaolin a. s., kdy byly opakovaně vznášeny dotazy ohledně toho, jaký přínos má těžba kaolinu pro Karlovarský kraj a pro obce, na jejichž území těžba kaolinu probíhá. Dále byly vzneseny připomínky ke společnosti Sedlecký kaolin a. s., který dle názoru přítomné veřejnosti neprovádí poctivou těžbu, která by byla ohleduplná k lidem žijícím v dotčených oblastech a neplní realizaci sanačních a rekultivačních opatření již vytěžených ložisek. Byly vzneseny požadavky na vyjmenování jednotlivých ložisek a aktivních dobývacích prostorů kaolinu a na jejich specifikaci. Občané navrhovali, aby se tato koncepce zabývala těžbou kaolinu mnohem více podrobněji, jelikož je dle jejich názoru zpracována velmi obecně. Navrhovali, aby v závěru Stanoviska SEA byly definovány problémy Karlovarského kraje a jejich konkrétní řešení a navržena opatření. Dále bylo přítomnými požadováno, aby nebyla realizována otvírka a zahájena těžba nových ložisek kaolinu, dokud nebudou aktuálně těžená ložiska sanována a rekultivována, jelikož nyní je praxe dle jejich názoru taková, že probíhá otevírání nových ložisek, aniž

by se počkalo, než budou vytěžena ložiska stávající. Byl zmíněný také konkrétní příklad lomu Osmóza Božičany, u kterého došlo údajně bez procesu EIA k jeho rozšíření, kdy se okraj lomu nachází ve vzdálenosti jen 50 m od obytné zóny. Opakovaně bylo zmiňováno, že rozšiřování těchto lomů, zejména u obcí Božičany, Jenišov, Mírová a další, povede k rozvoji eroze, k ovlivnění hladiny podzemních vod, k nemožnosti obcí se dále rozvíjet, či ke znehodnocení nemovitého majetku obyvatel a dále také k tomu, že bude obyvatelům obcí dotčených těžbou kaolinu upírán nárok na zdravý životní prostor. Dále byla vznesena od občana Jenišova připomínka, kterou lze popsat jako negativní příklad z historie, konkr. z r. 2004, kdy úřední schůzka proběhla se zástupci obce Jenišov a týkala se schvalování dobývacího prostoru kaolinu v Jenišově. Zástupce Karlovarského kraje na této schůzce dle tohoto občana řekl, že nesouhlasí s povolením těžby z důvodu vysokého procenta pokryvu znečištění v obci Jenišov. Nicméně i přesto byl dobývací prostor v roce 2005 schválen. Dále občan zmínil, že pokud se z důvodu těžby kaolinu odkope svah v Jenišově směrem na Mírovou, tak celá výsypka, která leží pouze na plotnách, se sesune a smete s sebou i obec Jenišov.

- **Ing. Karel Jakobec** opakovaně zdůrazňoval, že koncepce je strategický materiál kraje na určité úrovni podrobnosti zpracování a jedná se o obecný materiál, který má za úkol informovat a shrnovat, jaké máme zásoby surovin v jednotlivých ložiscích, kde probíhá těžba, jaké suroviny se aktuálně těží, kde je těžba již ukončena, případně kdy dojde u aktuálně těžených ložisek k dotěžení, která území jsou již zrekultivována, která ložiska by byla možná vytěžit atd. Obsahem koncepce nemohou být informace o ziscích jednotlivých společností nebo informace o tom, jaké množství peněz přinese těžba dotčeným obcím. V kompetenci Karlovarského kraje či krajského úřadu není řízení a určování, jak a kde bude v budoucnu probíhat těžba, je možné pouze určitým způsobem tento proces regulovat a nastavovat podmínky z hlediska životního prostředí u budoucích záměrů. Karlovarský kraj či krajský úřad musí rozhodovat pouze na základě platných zákonů a nemůže rozhodovat nad rámec těchto zákonů. Ing. Jakobec dále konstatoval, že tato koncepce rozhodně nepodněcuje a nezavdává pokyny k hromadnému masivnímu vytěžení všech ložisek jednotlivých surovin v Karlovarském kraji. Naopak je zde předpoklad, že se zvyšujícím podílem recyklace vedoucí k menší potřebě těžby primárních surovin a s modernějšími technologiemi v oblasti hornictví, se nebudou zvětšovat celkové objemy těžeb, ale bude docházet spíše k jejich mírnému poklesu.
- **Ing. Josef Godány** mimo jiné popsal a zdůraznil charakter a cíle předmětné koncepce a uvedl, že součástí koncepce jsou právě i tzv. rekultivační úspěšnosti, tedy výčet a popis lokalit, u kterých zdárně proběhl proces sanace a rekultivace. Dále uvedl, že těžařské společnosti se musejí řídit zákony, které jim ukládají velmi přísné a vysoce finančně nákladné podmínky pro realizaci těžby. Dále Ing. Godány informoval zúčastněné o problematice těžby kaolinu, a to v tom smyslu, že každé ložisko kaolinu má jinou kvalitu, či se jedná o různé typy kaolinu a z těchto různých typů a různých kvalit se vyrábí veliké množství různých výrobků a jsou používány v různých procesech a odvětvích. Proto je v dnešní době aktivních více dobývacích prostorů kaolinu. Dále vysvětlil, že i se zvyšujícím se podílem recyklace nelze recyklací kompletně nahradit primární suroviny a těžba je tedy stále velmi potřebná. Zmínil i tu variantu, u které by došlo k útlumu těžby v Karlovarském kraji, což by mělo za následek zdražení surovin, které by se musely dovážet z velikých vzdáleností.

Ing. Godány dále informoval, že aktuálně probíhá útlum těžby uhlí v Karlovarském kraji, přičemž je předpoklad, že cca za 8 let nejspíše skončí úplně. Tato nyní vytěžená území budou sanována a rekultivována a tím dojde ke zlepšení životního prostředí.

- **RNDr. Jaromír Starý, Ph.D.** mimo jiné uvedl, že tímto způsobem těžby (více otevřených ložisek s různými druhy kaolinu s rozdílnou kvalitou), se v Karlovarském kraji těží více jak 100 let. Také není možné, aby těžba probíhala tím způsobem, že nejdříve dojde k dotěžení 1 ložiska, které bude sanováno a rekultivováno, a až poté dojde k přípravě a k otevření dalšího lomu. Tímto způsobem by došlo ke krachu jak těžebních společností, tak i zpracovatelských firem, které by neměly z čeho vyrábět. RNDr. Starý dále uvedl, že soupis a charakter jednotlivých ložisek kaolinu je uveden v předmětné koncepci a bylo by nadbytečné je tu všechny vyjmenovávat, od toho je zpracovávána předmětná koncepce. Navíc, všechny aktuální informace, které se týkají jednotlivých ložisek či dobývacích prostorů, a to jak těžených tak netěžených, a také mnoho dalšího, jsou k dispozici na volně přístupné internetové stránce „Surovinový informační systém“ (<https://mapy.geology.cz/suris/>). Dále opakovaně zdůrazňoval význam kaolinu a na něj vázaného průmyslu pro Karlovarský kraj a celou Českou republiku. Jednotlivá ložiska bohužel nejsou přemístitelná, nedá se nic udělat s tím, kde se nacházejí. Jako příklad již rekultivovaných ložisek uvedl RNDr. Starý ložisko Osmóza – Sever (dnešní Bílá Voda nad Chodovem), ložiska v okolí Jimlíkova, ložisko v Otovicích a další. Dnes je na Karlovarsku aktivních více menších ložisek kaolinu než v minulosti, kdy bylo otevřeno méně ložisek, za to s větší rozlohou. Nicméně v součtu, se v dnešní době v těchto menších ložiskách vytěží stejně, případně mírně nižší množství kaolinu, jako celkově dříve ve větších ložiskách.
- **RNDr. Jaroslav Růžička** mimo jiné uvedl, že přínos a význam těžby kaolinu je důležitý nejen pro Karlovarský kraj, ale i pro celou Českou republiku a následně i celý svět, jelikož se v Karlovarském kraji nachází celá řada různých typů kaolinových ložisek a z kaolinu se vyrábí veliké množství výrobků. Dále informoval o tom, že ve vyhodnocení koncepce je uvedena řada konkrétních opatření a doporučení k jednotlivým lokalitám. V příloze č. 1 vyhodnocení koncepce je uveden výčet všech dobývacích prostorů těžených i netěžených a dále i ještě nestanovené dobývací prostory, tedy jednotlivá chráněná ložisková území.
- Připomínky zúčastněných se dále týkaly konstatování, že celá koncepce je chybná, jelikož vychází z toho, že se má vydobýt vše, co je vydobýt možné. Přítomní občané také uvedli, že celá koncepce je zbytečná, jelikož se jí nikdo v budoucnu nebude řídit, tak jako se to stalo s koncepcí, kterou si nechal zpracovat Karlovarský kraj v minulosti, a to koncepci Udržitelný rozvoj Karlovarského kraje. V této koncepci jsou uvedeny negativní vlivy těžby kaolinu na životní prostředí. Také bylo řečeno, že v důsledku absence komunikace a domluvy těžebních společností s dotčenými obcemi, občané, zejména mladí lidé, z Karlovarského kraje odcházejí. Dále byl vznesen požadavek, aby bylo přítomným občanům sděleno, jaká je dostatečná vzdálenost těžby kaolinu od ochranných pásem či intravilánu, přičemž dle usnesení vlády je stanoven limit pro povrchovou těžbu uhlí 500 m od okraje dobývacího prostoru k zastavěnému území. Bylo by tedy dobré, aby takovýto limit byl stanoven i u těžby kaolinu, a to alespoň 200 m, a to například usnesením zastupitelstva Karlovarského kraje.

- **RNDr. Jaroslav Růžička** uvedl, že hodnotu dostatečné vzdálenosti od těžby nelze takto obecně stanovit, vždy záleží na konkrétní lokalitě, dopravní situaci a odborných dokumentech, například hlukových či emisních studiích.
- Veřejného projednání se také zúčastnili občané z Hlinek a okolních obcí a zajímali se o aktuální situaci ohledně chráněného ložiskového území stavebního kamene. Dále se občané zajímali o to, co mohou dělat pro to, aby tam těžba neproběhla.
 - **Ing. Josef Godány** informoval přítomné, že k tomuto ložisku byl vydán Předchozí souhlas ke stanovení dobývacího prostoru, což je dokument, který dává pravomoc té konkrétní společnosti připravit relevantní dokumenty k možné budoucí těžbě ložiska. Zda daná společnost bude mít zájem o těžbu v tomto území a zda těžba bude vůbec realizovatelná a možná, se ukáže až časem. V souvislosti s tímto také občanům vysvětlil, že poté se dotčené obce, spolky a veřejnost bude moci zapojit a dávat relevantní připomínky a námítky v rámci procesu EIA, což je proces veřejný.
- Starosta obce Jenišov přečetl předem sepsané připomínky ke koncepci, které, jak uvedl, budou zaslány oficiální cestou na Krajský úřad Karlovarského kraje. Z tohoto důvodu na ně nebylo v rámci veřejného projednání podrobně reagováno.

III. ZÁVĚR

Mgr. Andrea Krýzlová poděkovala všem zúčastněným za relativně klidný průběh veřejného projednání a sdělila, že zápis z veřejného projednání bude zveřejněn do 5 dnů ode dne konání veřejného projednání na stránkách IS SEA (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_KVK015K?lang=cs). Vlastní podmínky budou koncipovány ve stanovisku SEA Krajského úřadu Karlovarského kraje. Toto stanovisko bude vydáno ve smyslu § 10g zákona do 20 dnů od obdržení zápisu z veřejného projednání, případně od reakce zpracovatele na výsledky veřejného projednání úpravou koncepce.

Zápis z VP zpracovala: Ing. Marie Benešová

Ing. Regina Martincová

vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství